

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie.

Redakcja i Administracja: Przejazd 8. Tel. 20—30.

380 tys. uciekinierów galicyjskich w Wiedniu. Jak długo potrwa wojna? Neutralność Persji.

Telegramy

Z „Bolsinger Neueste Nachrichten“ z d. 5 b. m.

Zawiadomienia o poddanych niemieckich, znajdujących się zagranicą.

Co do sposobu zawiadamiania władz o poddanych niemieckich, znajdujących się zagranicą, zwraca się uwagę, by zawiadomienia te wysyłane były pod adresem: „Deutsche Bank W 8, Sekretarjat Auslandsdeutsche“ i zawierały dokładnie podane: imię, wiek, zajęcie, kwalifikację do służby wojskowej, ostatnie stałe miejsce zamieszkania, oraz miejsce obecnego pobytu poddanych niemieckich (o ile takowe jest wiadome), zatrzymanych w granicach Rosji, Francji lub Anglii.

Zawiadomienia te nie powinny zawierać wykazu strat, wynikłych wskutek zatrzymania zagranicą, gdyż w danym wypadku chodzi tylko o ustalenie ścisłej liczby poddanych niemieckich, zatrzymanych przez mocarstwa pozostające z Niemcami na stopie wojennej (chodzi tu zapewne o ułatwienie wymiany tej kategorii jeńców. Prz. red.)

Szef sztabu—doktorem filozofii.

Wydział filozoficzny uniwersytetu królewskiego udzielił, jak donosi „Berliner Tageblatt“ szefowi sztabu generałowi Hindenburg, generał-majorowi von Ludendorffowi tytułu doktora „honoris causa“.

Prezes senatu rumuńskiego w Berlinie.

Prezes senatu rumuńskiego Bazyli Missir przybył do Berlina.

Uciekinierzy z Galicji.

W chwili obecnej ogólna liczba uciekinierów z Galicji i Bukowiny w Wiedniu dosięga cyfry 380,000 ludzi.

Zatonięcie okrętu angielskiego

AMSTERDAM. Z Londynu donoszą: „Times“ zamieszcza, telegram otrzymany od Lloyds'u, donoszący o zatonięciu w Czarnym morzu okrętu angielskiej marynarki „Belgian Kling“ w pobliżu Cay Kureli.

Okręt ten dążył z Trapezundu do Konstantynopola i wiózł ze sobą 120 osób podróźnych i załogi. Rosyjski okręt „Księżna Eugenia“ zdołał uratować z nich tylko 90 osób. Wartość okrętu, wiozącego oprócz tego 3000 owiec i 400 sztuk bydła rogatego, określa się w przybliżeniu na 15 tys. fun. starl.

Komisja do zbadania warunków sanitarnych w Prusach Wschodnich.

Na skutek polecenia pruskiego ministra spraw wewnętrznych, specjalna komisja, z dyrektorem ministerjalnym Kirchnerem na czele, udała się do Prus Wschodnich, w celu zbadania na miejscu skutków bitw i oblężeń pod względem sanitarnym oraz przedsięwzięcia środków zaradczych przeciwko nie stosowaniu się do ogólnie przyjętych przepisów o niesieniu pomocy sanitarnej.

Neutralność Włoch.

Na posiedzeniu swem w Rzymie deputowani liberalni powzięli rezolucję, głoszącą: „Posłowie liberalni uznają za słuszną powściągliwość, jaką rząd podczas wybuchu wojny wykazał, ogłaszając neutralność, i wyrażają rządowi swe votum zaufania w całej pełni.

Jak długo potrwa jeszcze wojna?

BERLIN. W sprawozdaniu kasowem Niemiecki Bank Rzeszy, oceniając dotychczasowe zarządzenia, pisze: Skoro wojna potrwa tylko do wczesnej wiosny, nowych żadnych zarządzeń w celu pozyskania zasobów na cele wojenne dla Skarbu, nie będzie potrzeba, jeżeli zaś wojna przeciągnie się dłużej, to przewidziane są wczasu odpowiednie sposoby...“

Neutralność Persji.

TEHERAN. Rząd perski zwrócił się do rządu rosyjskiego z notą, w której oświadcza kategorycznie, że wobec wojny europejskiej przestrzeżać będzie ścisłej neutralności. Rząd perski prosi również Rosję, by wycofała wojska swe z Aderbajdżanu, gdyż w takim razie rząd turecki nie będzie już miał żadnego motywu, na mocy którego pogwałcić pragnie neutralność Persji.

„Nienawiść i walka klasowa“.

BERLIN. Po kilkudniowej przerwie, wskutek zawieszenia, niemiecki centralny organ Socjal-Demokracji znowu wychodzi, uzyskawszy debiut od władz, wskutek odpowiedniego zobowiązania, które znajdujemy na naczelnem miejscu numeru „VORWAERTS“ z d. 27 ubiegłego mca.

W deklaracji tej redaktor naczelnego pisma adwokat Hugo Haase, poseł do Parlamentu, oraz wydawca Ryszard Fischer, również poseł parlamentarny, oświadczają, że wobec zupełnego zjednoczenia się narodu niemieckiego, artykułów o nienawiści klasowej i o walce klasowej umieszczać nie

będą i wszelkiej agitacji w tym kierunku zaniechają.

Z deklaracją tą solidaryzuje się w zupełności Zarząd i Rada Naczelna Partji Socjal-demokratycznej w Niemczech i cały skład redakcyjny „Vorwaerts'u“.

Albanja ma już nowego króla.

Z Durazzo donoszą, że senat albański wybrał po długich debatach na króla albańskiego księcia Burhan-Eddina, ulubionego syna zdeponowanego sułtana, Abdul Hamida.

Obleżenie Walony.

PIOTROGROD. „Rusk. Wied.“ donoszą ze źródeł dobrze poinformowanych, że włosi pomimo wszystkich dotychczasowych zaprzeczeń oblegają Walonę. Lądowanie oddziału włoskiego w Walonie odbyło się w piątek 2 października.

Kraków.

Donoszą z pod Krakowa, że już od kilku dni wzięta walka pomiędzy armją gener. Brusilowa i armją generała Dankla, który z wielkim uporem broni przepraw na Dunajcu. — W ostatnich dniach armja Dankla została wzmocniona posiłkami świeżo przybyłymi z Węgrzech i kilku korpusami niemieckiej armji. Rezultat tych tytanicznych zapasów nie jest jeszcze wiadomy — a oczekiwany jest z wielkim zaniepokojeniem, ponieważ od niego zależy dalszy los Krakowa a nawet Austrii.

Wiadomości bieżące.

Zamiejscowe.

Renta rosyjska w Niemczech.

Z otrzymanych tu pism niemieckich dowiadujemy się, że na giełdach niemieckich w ostatnich czasach nie tylko kurs rubla poszedł w górę, ale i notowania innych walorów rosyjskich wykazują stałą tendencję wzniołą. Renta rosyjska państwowa, jak czytamy w „Berl. Local-Anzeiger'ze“, stale idzie w górę i jest chętnie nabywana. Stwierdzają to sprawozdania giełdowe niemieckie, nie dodając żadnych komentarzy redakcyjnych, uważając widocznie, jako symptomat naturalny i zrozumiały.

Co do ogólnego stanu finansowego w Niemczech, dowiadujemy się z tegoż źródła, że wewnętrzna pożyczka wojskowa w wysokości 4 i pół miljarde marek w zupełności pokryta została. Mimo, że subskrypcja wykazuje aż dwukrotne pokrycie pożyczki, subskrybenci otrzymują nie połowę zadeklarowanych listów, lecz całą ilość żadaną. — Wobec blizkiego terminu raty, pieniądź w Niemczech chwilowo, jak tłumaczą dzienniki, podróżają, przyczem dyskonto poszło z 5-ciu do 5 i pół proc. i wyżej w górę.

Niemieckie pisma uważają stan ten stopy procentowej za przemijający.

Na tle polityki finansowej toczy się w prasie zagranicznej żywa polemika między wpływowymi organami prasy niemieckiej, a angielskiej. W toku tej dyskusji nieprzyjacielskiej skarbnik Banku Angielskiego oświadczył: „W obecnej wojnie zwycięży nie pierwszy, lecz ostatni miliard“. W ferworze niemieccy finansisci przez usta znanego prof. Holfericha oświadczyli, że w ciągu każdego tygodnia zdobędą tyle miliardów w razie potrzeby, ile Anglja — w ciągu miesiąca.

Z Zawiercia.

Życie ekonomiczne miasta w czasach ostatnich powraca do stanu zwykłego. Dawne lęk i podniecenie, wzbudzone przez przybywające oddziały wojsk niemieckich, znikły zupełnie. Fabryki wznowiły swe czynności, produkty żywnościowe oraz towary kolonialne i opałowe doszły do cen normalnych.

Ruch kolejowy z Niemcami został wznowiony i odbywa się normalnie, dzięki czemu daje się zauważyć znaczne ożywienie w handlu i przemyśle miejskim.

Bitwa pod Białą.

(a) Podług informacji osób, przybyłych z za Brzezin, we czwartek d. 8 b. m. rozpoczęła się bitwa, która trwała przez 2 dni, przyczem ucierpieli mieszkańcy okoliczni. Spalono i zburzono wiele domów.

Bitwa pod Itzą.

(a) Jak nam komunikują osoby, przybyłe z Piotrkowa, na linii frontu bojowego pod Itzą w gubernji radomskiej wzięta bitwa.

Do Piotrkowa przywieziono wielu rannych.

Skarb francuski.

Rząd francuski, z chwilą opuszczenia Paryża, miał nie lada kłopot z przewiezieniem swojego skarbu, którego waga, według „Corriere della Sera“ równa się: 1322 tonny złota a srebro 432 tonny.

To złoto i srebro przedstawia wartość 4 i pół miljarde franków a zarząd spotrzebował blisko miesiąc czasu na wywiezienie tego skarbu z piwnic gmachu bankowego. Podobno część skarbu wywieziono do Włoch a część do Hiszpanji.

Kronika Piotrkowska.

(a) Wychodzące w Piotrkowie pismo klerykalne „Kronika Piotrkowska“, z powodu braku czytelników i wyczerpania funduszy, przestało wychodzić.

Miejscowe.

Pierwszy pociąg niemiecki na kolei Fabryczno-Łódzkiej.

Wczoraj o godz. 11 rano na stację kolei fabr.-łódzkiej przybył pierwszy niemiecki pociąg opancerzony, składający się z lokomotywy i dwóch wagonów, przyczem lokomotywa, według zwyczaju, znajdowała się w środku pomiędzy wagonami.

W pociągu tym przybyło 12 żołnierzy z różnymi przyrządami wojennymi.

Pociąg ten, po chwilowym postoju na stacji „Łódź“, wyruszył z powrotem do Kuluszek, pozostawiając na dworcu przywiezionych saperów.

Komiwojażerowie łódzcy w Cesarstwie.

(a) Fabrykanci i przemysłowcy łódzcy wystąpi do gubernji Cesarstwa swych komiwojażerów z poleceniem zainkasowania należności.

Obecnie komiwojażerzy ci nadsyłają alarmujące wieści o tem, iż odbiorcy z Cesarstwa

odmawiają wypłat, tłumacząc się brakiem gotówki, oraz nieotrzymywaniem towarów, które leżą na stacjach kolejowych, wskutek zatamowania ruchu kolejowego przez wojnę. Wielu komiwojażerów pozostaje bez środków do życia i nie może powrócić do Łodzi.

Drzewo dla biednych.

Na posiedzeniu piątkowym przedstawicielów dzielnicowych Komitetów niesienia pomocy biednym, postanowiono raz w tygodniu rozdawać drzewo pod kontrolą członków dzielnicowych. Miasto podzielono na 18 dzielnic. Na listę osób, korzystających bezpłatnie z drzewa, wciągnięte będą i rezerwistki.

Na jedną rodzinę rozdawane będzie po 2 pudy drzewa tygodniowo. Według pobieżnego obliczenia, wypadnie rozdawać drzewo 42.000 rodzinom, tyle bowiem w przybliżeniu rodzin w Łodzi nie posiada już dzisiaj środków na zakup opału.

Płatna straż miejska.

Od dnia wczorajszego zaczęła funkcjonować w mieście naszym straż miejska, której zadaniem będzie pilnować lasów, pólów i wogóle bronić od zamachów na cudzą własność.

Straż ta została zaopatrzona w broń, składa się z 300 członków i płatna jest w stosunku 50 kop. dziennie.

Zamiast opasek, straż ta nosi czapki z czerwonymi lampasami.

Z elektrowni łódzkiej.

Na stanowisko dyrektora Elektrowni łódzkiej w zastępstwie inżyniera Blüthgena, nieobecnego w Łodzi, — powołano p. Antoniego Stamirowskiego.

Bez soli.

Wobec tego, że Włocławek nadal zajęty jest przez armję niemiecką, wywóz soli został przez komendanturę zakazany i nadzieje nasze, że wkrótce Łódź otrzyma większy transport soli z Włocławka, nie ziszczą się, ponieważ ostatni transport został cofnięty z drogi z powrotem (z miasteczka Lubienia).

Zakupy żołnierskie.

(a) Podczas dwudniowego postoju żołnierze niemieccy czynili w naszym mieście liczne zakupy, zaopatrując się przeważnie w ciepłą bieliznę i buty oraz mydło.

Kłopoty z bonami.

Brak drobnej monety zdawkowej zauważyć się odczuwać w naszym mieście. Niechętnie przyjmowanie przez ogół podartych lub zmiecioszonych bonów pogarsza sytuację. Nie ulega wątpliwości, że wydział Finansowy przy Głównym Komitecie Obywatelskim zbada stan rzeczy i, stwierdziwszy wyniki trudności, nie omieszka wnieść wymiany starych, zużytych bonów na nowe i trwalsze.

Przewóz rannych.

Nocy ubiegłej, jak również w ciągu dnia, samochodami wojskowymi uskuteczniany był pośpieszny przewóz rannych od strony Zgierza przez Łódź w stronę Pabjanic.

MAPA Królestwa Polskiego

do nabycia w Administracji N. G. Łódzkiej — ul. Przejazd № 8 i u sprzedawców ulicznych N. G. Łódzki.

Cena 15 kop.